

Praha Španělská

Císařská konírna, Pražský hrad

Autor text

Ing. Petr Žák, Ph.D., Etna spol. s r. o.

Foto

Petr Janžura

Výstava Praha Španělská připomněla významný vliv španělské kultury na české prostředí z období 16. až 18. století, kdy Španělské království bylo hlavní evropskou velmocí. Výrazně větší výstavní prostor Císařské konírny na Pražském hradě je vizuálně odlišný od předchozího. Jde o místnost obdélníkového půdorysu zaklenutou valenou klenbou s výsečemi a sítí nepravých štukových žebér. Výstava byla rozčleněna do tří základních prostorových částí, v rámci kterých byly instalované exponáty rozděleny do pěti tematicky navazujících celků. Výstava měla být osvětlena opět scénickým způsobem, přičemž na pozadí výstavy měl být tušen výstavní prostor. První, vstupní část výstavy, prostorově vytvářející jakési hrdlo, měla návštěvníka uvést, a současně vtáhnout do expozice. Střední, největší část měla u návštěvníka evokovat pocit prostoru chrámové lodě. Měl být tušen prostor, ale tento pocit neměl být zjevný. Exponáty měly volávat pocit, jako by byly součástí výzdoby chrámového prostoru. Poslední část výstavy, která obsahovala významné exponáty v podobě dvou slonovinových sošek Pražského Jezulátka oděných do brokátových šátečků vyšíváných stříbrem a zlatem, měla získat intimnější vizuální charakter.

Základem osvětlení výstavy byl již existující systém osvětlení, který tvoří dvojice zavěšených napájecích lišt. V horní části lišt jsou umístěny zářivky pro nepřímé osvětlení prostoru. Do dolní části lišty byla k dispozici sada směrových svítidel s pevným optickým systémem (~10°) pro halogenové žárovky 50 nebo 100 W s plynulou regulací. Svítidla umožňují plynulou regulaci světelného toku v rozsahu 10 až 100 %. Tato základní osvětlovací soustava byla doplněna místním osvětlením vitrín. Pro vitríny s běžnými exponáty (střední citlivost) byla zvolena svítidla pro světelné diody (LED), jež byla osazena do stropní desky. Ve vitrínách s citlivými exponáty byl použit systém optických kabelů. Jak svítidla pro LED, tak optické kabely byly vybaveny místní plynulou regulací světelného toku.

Výstavní plochy v první části obsahovaly hlavně texty a několik prostorových exponátů. Plochy byly rovnoměrně osvětleny z lištového systému, horní zářivkové osvětlení bylo v této části vypnuto. Ve střední části se nacházelo největší množství exponátů jak prostorových, tak plošných, které byly instalovány v rámci výstavních panelů nebo ve vitrínách. Ve středu této části byla rozsvícena dvojice zářivek v liště, která mírně osvětlila plochu stropu. Toto osvětlení dalo návštěvníkům tušit přítomnost prostoru a zjemnilo směrové osvětlení. Pro osvětlení exponátů umístěných na výstavních panelech byla použita směrová svítidla instalovaná v lištách. Menší exponáty byly osvětleny rovnoměrně, velké exponáty, které dominovaly prostoru, byly záměrně osvětleny nerovnoměrně. Osvětleny byly jejich části s „významovými ohnisky“, méně důležité části zůstaly neosvětleny. Expozice tím vizuálně získala větší dynamiku a dramatickosti. Světlo odražené od klenby vy tvořilo v dolní části prostoru jemné příšeří a umožnilo, aby méně důležité části nezůstaly ponořeny ve tmě. Místní osvětlení ve vitrínách bylo regulací nastaveno tak, aby umožňovalo dobrou čitelnost exponátů a současně nebylo příliš výrazné v rámci celkového vizuálního vjemu expozice. V zadní, intimní části byla Pražská Jezulátka osvětlena místně optickými kabely. Pro osvětlení doprovodných textů a grafiky byla použita směrová svítidla instalovaná v liště.

1. 2. Praha Španělská - celkový pohled do expozice
3. Praha Španělská - detail exponátu s rytým nápisem

Autor: prof. P. Štěpánek

Architekt: akad. arch. J. Polášek

Návrh osvětlení: ETNA s. r. o., Ing. J. Jiruška, Ing. P. Žák

Svítidla: Erco (Pollux, Castor), SAAS (optické kabely)

Vitríny: Rothstein

Foto: P. Janžura